

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБІП України 7.5-072-05
	<i>«Положення про робочу програму навчальної дисципліни»</i>	

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра тракторів і автомобілів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Механіко-технологічний факультет
12 червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВСТУП ДО ФАХУ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Галузь знань J «Транспорт та послуги»

Спеціальність J8 «Автомобільний транспорт»

Освітня програма «Автомобільний транспорт»

Факультет Механіко-технологічний

Розробники: завідувач кафедри, д.т.н., професор Калінін Є.І.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

«ВСТУП ДО ФАХУ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

(до 1000 друкованих знаків)

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про майбутню професійну діяльність у сфері автомобільного транспорту, усвідомлення ролі фахівця в суспільстві, а також засвоєння принципів академічної доброчесності як невіддільної складової навчального й професійного середовища. Особлива увага приділяється ознайомленню з основними напрямками фаху, професійною етикою, стандартами поведінки, структурою освітньої програми, вимогами до оформлення письмових робіт, навичками самостійного навчання, дотриманням норм авторського права та запобіганню академічному плагіату.

Завданням вивчення дисципліни є забезпечення студентів базовими знаннями про галузь автомобільного транспорту, формування відповідального ставлення до обраного фаху, розвиток розуміння взаємозв'язку між професійною компетентністю та академічною доброчесністю, засвоєння інструментів для пошуку, аналізу та використання інформації, а також формування навичок етичного написання навчальних і наукових текстів.

Результатом вивчення дисципліни є здатність здобувачів освіти усвідомлено орієнтуватися в системі професійної підготовки фахівця з автомобільного транспорту, знати вимоги до організації освітнього процесу, принципи академічної доброчесності та правові наслідки їх порушення, дотримуватись норм етичної поведінки під час навчання й дослідницької діяльності, правильно оформлювати письмові роботи та використовувати джерела відповідно до наукових стандартів.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	J8 Автомобільний транспорт	
Освітня програма	Автомобільний транспорт	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	—	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год	10 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10 год.
Лабораторні заняття	—	—
Самостійна робота	60 год.	100 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета – формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про майбутню професійну діяльність у сфері автомобільного транспорту, усвідомлення ролі фахівця в суспільстві, а також засвоєння принципів академічної доброчесності як невіддільної складової навчального й професійного середовища. Особлива увага приділяється ознайомленню з основними напрямками фаху, професійною етикою, стандартами поведінки, структурою освітньої програми, вимогами до оформлення письмових робіт, навичками самостійного навчання, дотриманням норм авторського права та запобіганню академічному плагіату.

Завдання – забезпечення студентів базовими знаннями про галузь автомобільного транспорту, формування відповідального ставлення до обраного фаху, розвиток розуміння взаємозв'язку між професійною компетентністю та академічною доброчесністю, засвоєння інструментів для пошуку, аналізу та використання інформації, а також формування навичок етичного написання навчальних і наукових текстів.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері автомобільного транспорту або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів технічних наук, економіки та управління і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

ЗК 12. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово при обговоренні професійних питань.

ПРН 4. Відшуковувати необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати та оцінювати цю інформацію.

ПРН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

ПРН 25. Презентувати результати досліджень та професійної діяльності фахівцям і нефахівцям, аргументувати свою позицію.

ПРН 26. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Загальні засади спеціальності та академічна доброчесність													
Тема 1. Професія фахівця з автомобільного транспорту: сучасні вимоги та перспективи	1	8	2	2			4	6	–	–			6
Тема 2. Освітня програма зі спеціальності «Автомобільний	2	8	2	2			4	11	–	–			11

транспорт»: структура, цілі та результати навчання													
Тема 3. Сфера діяльності інженера автотранспорту: виробництво, експлуатація, сервіс, логістика	3	8	2	2			4	6	–	–			6
Тема 4. Основи професійної етики та корпоративної культури	4	8	2	2			4	6	2	2			6
Тема 5. Академічна доброчесність: поняття, принципи, міжнародний досвід	5	8	2	2			4	11	2	2			11
Тема 6. Види академічної недоброчесності: плагіат, списування, фабрикація, фальсифікація	6	8	2	2			4	6	2	2			6
Тема 7. Правове регулювання академічної доброчесності в Україні	7	8	2	2			4	6	–	–			6
Тема 8. Авторське право у сфері освіти та науки	8	8	2	2			4	6	–	–			6
Разом за змістовим модулем 1	64		16	16			32	70	6	6			58
Змістовий модуль 2. Принципи освітньої діяльності													
Тема 9. Особливості підготовки письмових робіт: оформлення, цитування, посилання	9	8	2	2			4	6	–	–			6
Тема 10. Самоосвіта та академічна відповідальність здобувача вищої освіти	10	8	2	2			4	10	2	2			6
Тема 11. Академічна мобільність та міжнародні освітні можливості	11	8	2	2			4	10	2	2			6
Тема 12. Роль наукових досліджень у підготовці фахівця з автотранспорту	12	8	2	2			4	6	–	–			6
Тема 13. Інформаційна грамотність: пошук, аналіз, критична оцінка джерел	13	8	2	2			4	6	–	–			6

Тема 14. Командна робота, лідерство і професійна комунікація в технічному середовищі	14	8	2	2			4	6	–	–			6
Тема 15. Інтеграція принципів сталого розвитку в професійну діяльність автомобільного інженера	15	8	2	2			4	6	–	–			6
Разом за змістовим модулем 2	56		14	14			28	50	4	4			42
Усього годин	120		30	30			60	120	10	10			100
Курсовий проект	–		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Усього годин													

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Професія фахівця з автомобільного транспорту: сучасні вимоги та перспективи	2
2.	Освітня програма зі спеціальності «Автомобільний транспорт»: структура, цілі та результати навчання	2
3.	Сфера діяльності інженера автотранспорту: виробництво, експлуатація, сервіс, логістика	2
4.	Основи професійної етики та корпоративної культури	2
5.	Академічна доброчесність: поняття, принципи, міжнародний досвід	2
6.	Види академічної недоброчесності: плагіат, списування, фабрикація, фальсифікація	2
7.	Правове регулювання академічної доброчесності в Україні	2
8.	Авторське право у сфері освіти та науки	2
9.	Особливості підготовки письмових робіт: оформлення, цитування, посилання	2
10.	Самоосвіта та академічна відповідальність здобувача вищої освіти	2
11.	Академічна мобільність та міжнародні освітні можливості	2
12.	Роль наукових досліджень у підготовці фахівця з автотранспорту	2
13.	Інформаційна грамотність: пошук, аналіз, критична оцінка джерел	2
14.	Командна робота, лідерство і професійна комунікація в технічному середовищі	2

15.	Інтеграція принципів сталого розвитку в професійну діяльність автомобільного інженера	2
Разом		30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Ознайомлення з освітньою програмою, кафедрою та спеціальністю	2
2.	Аналіз професійного стандарту інженера з автомобільного транспорту	2
3.	Дослідження кар'єрних можливостей у галузі автотранспорту	2
4.	Аналіз ситуацій на етичні дилеми в професійному середовищі	2
5.	Розбір прикладів академічного порушення: виявлення порушень та їх наслідки	2
6.	Робота з системами перевірки на плагіат: аналіз результатів	2
7.	Правильне оформлення списку літератури та посилань за стандартами	2
8.	Написання фрагменту академічного тексту з дотриманням доброчесності	2
9.	Практика з цитування та парафразування без порушення авторського права	2
10.	Оцінювання джерел: як відрізнити наукову та ненадійну інформацію	2
11.	Пошук джерел в електронних базах даних (Google Scholar, DOAJ, тощо)	2
12.	Розробка індивідуальної освітньої траєкторії: планування навчання	2
13.	Робота в команді: виконання спільного проєкту та розподіл обов'язків	2
14.	Підготовка та самопрезентація студентського дослідження	2
15.	Проведення публічного обговорення прикладів доброчесної практики в освіті	2
Разом		30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз актуальних вимог до професійних компетентностей інженера автотранспорту.	4
2	Ознайомлення з освітнім стандартом спеціальності та індивідуальне планування освітньої траєкторії.	4

3	Пошук інформації про основні напрями працевлаштування випускників спеціальності.	4
4	Вивчення кодексів етики професійних інженерних спільнот (ASME, FISITA, SAE).	4
5	Ознайомлення з Європейською хартією академічної доброчесності.	4
6	Аналіз типових порушень академічної доброчесності та прикладів із дисциплінарної практики.	4
7	Вивчення положень Закону України «Про освіту» щодо академічної доброчесності.	4
8	Основи захисту інтелектуальної власності у студентських роботах та проєктах.	4
9	Практика оформлення бібліографічного опису джерел згідно з вимогами ДСТУ та APA.	4
10	Вивчення методів самоменеджменту та планування навчального навантаження.	4
11	Ознайомлення з програмами Erasmus+, DAAD, Study Tours to Poland для студентів технічних спеціальностей.	4
12	Аналіз тематики студентських наукових конференцій та конкурсів наукових робіт.	4
13	Практичне завдання з пошуку наукових статей в Google Scholar за ключовою тематикою.	4
14	Вивчення принципів SCRUM, Kanban або іншого методу командної взаємодії.	4
15	Ознайомлення з Цілями сталого розвитку ООН у контексті інженерної діяльності.	4

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:
(вибрати необхідне чи доповнити)

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист лабораторних робіт;
- інші види.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
4 семестр		
Модуль 1		
Практична робота №1. Ознайомлення з освітньою програмою, кафедрою та спеціальністю	Студент здатен орієнтуватися в структурі освітньої програми, описати основні напрями підготовки за спеціальністю, а також ознайомитись із діяльністю кафедри та її ресурсами.	4
Практична робота №2. Аналіз професійного стандарту інженера з автомобільного транспорту	Студент розуміє основні вимоги до професійних компетентностей інженера, може інтерпретувати ключові положення професійного стандарту і зіставляти їх зі своїми навчальними цілями.	4
Практична робота №3. Дослідження кар'єрних можливостей у галузі автотранспорту	Студент здатен дослідити ринок праці, визначити можливі напрями кар'єрного росту та скласти план розвитку професійної діяльності у сфері автомобільного транспорту.	4
Практична робота №4. Аналіз ситуацій на етичні дилеми в професійному середовищі	Студент аналізує конкретні приклади етичних конфліктів, визначає шляхи їх розв'язання відповідно до норм професійної етики.	4
Практична робота №5. Розбір прикладів академічного порушення: виявлення порушень та їх наслідки	Студент ідентифікує різні види академічної недоброчесності, розуміє їх негативні наслідки для особистості та навчального закладу.	4
Практична робота №6. Робота з системами перевірки на плагіат: аналіз результатів	Студент вміє користуватися системами антиплагіату, інтерпретувати результати перевірки та визначати допустимі межі використання джерел.	4
Практична робота №7. Правильне оформлення списку літератури та посилань за стандартами	Студент володіє навичками оформлення бібліографії згідно з міжнародними та національними стандартами (ДСТУ, APA).	4
Практична робота №8. Написання фрагменту академічного тексту з дотриманням доброчесності	Студент здатен створити текст із коректним використанням цитат, посилань і власних формулювань, уникаючи плагіату.	4
Модуль 2		
Практична робота №9. Практика з цитування та парафразування без порушення авторського права	Студент розуміє різницю між цитуванням та парафразуванням, вміє застосовувати обидва способи з посиланнями на оригінальні джерела.	4
Практична робота №10. Оцінювання джерел: як відрізнити наукову та ненадійну інформацію	Студент набуває навичок критичного аналізу інформації, визначає достовірність, актуальність і наукову цінність джерел.	4
Практична робота №11. Пошук джерел	Студент освоює техніки пошуку наукової	4

в електронних базах даних (Google Scholar, DOAJ, тощо)	літератури у спеціалізованих електронних ресурсах.	
Практична робота №12. Розробка індивідуальної освітньої траєкторії: планування навчання	Студент формує особистий план навчання з урахуванням освітніх вимог і власних інтересів.	4
Практична робота №13. Робота в команді: виконання спільного проекту та розподіл обов'язків	Студент розвиває навички командної роботи, ефективної комунікації та відповідальності за результати спільної діяльності.	4
Практична робота №14. Підготовка та самопрезентація студентського дослідження	Студент готує короткий усний виступ, вміє структуровано донести основну ідею дослідження аудиторії.	9
Практична робота №15. Проведення публічного обговорення прикладів доброчесної практики в освіті	Студент бере участь у дискусії, аргументовано висловлює позицію щодо академічної доброчесності та навчається конструктивній комунікації.	9
Всього за семестр		70
Екзамен		30
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект		—

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4602>)
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

– програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Ковальчук І. В., Петренко О. С. Вступ до спеціальності «Автомобільний транспорт»: навчальний посібник. – К.: НАУ, 2021. – 184 с.
2. Савченко М. Ю. Академічна доброчесність у вищій освіті: методичний посібник. – Л.: Видавництво Львівської політехніки, 2022. – 96 с.
3. Іваненко Т. П. Основи фахової підготовки для студентів автомобільного транспорту. – Х.: ХНАДУ, 2020. – 152 с.
4. Дьяків В. М. Етика та академічна доброчесність у транспортній освіті. – Д.: ДНУ, 2023. – 112 с.
5. Руденко Л. В., Мельник С. В. Вступ до фаху: автомобільний транспорт. – К.: КНУБА, 2021. – 140 с.
6. Bretag T. Academic Integrity in Higher Education: International Perspectives. – N.Y.: Routledge, 2020. – 320 p.
7. Carroll J. M. A Handbook for Deterring Plagiarism in Higher Education. – L.: Routledge, 2021. – 256 p.
8. Fishman T. Academic Integrity and Professional Ethics. – B.: Springer, 2022. – 198 p.
9. Macfarlane B. Researching with Integrity: The Ethics of Academic Writing. – O.: Oxford University Press, 2020. – 284 p.
10. Bretag T., Mahmud S. Issues in Academic Integrity: Problems and Solutions. – C.: Springer, 2023. – 210 p.